

Hållbara leveranskedjor

Information om Byggvarubedömningens
självskattningsenkät

Introduktion

- Detta dokument har som syfte att kortfattat förklara vad som förväntas av leverantörer som har produkter registrerade i Byggvarubedömningen när det kommer till våra sociala kriterier avseende hållbara leveranskedjor. Utförligare beskrivningar presenteras i kriteriedokumentet som finns tillgängligt på vår hemsida: <https://byggvarubedomningen.se/bedomningar/hallbara-leveranskedjor/kriterier/#Chapter>.
- Det finns möjlighet att ansöka om bedömning på de sociala kriterierna. Detta görs genom att besvara vår självskattningsenkät samt inkludera verifierande dokument. För att ansöka om bedömning mailar du social@byggvarubedomningen.se. Vi kommer att gå igenom självskattningsenkäten samt verifierande dokument utifrån kriteriedokumentet för att bedöma huruvida leverantören har processer och rutiner på plats för att hantera risker och avvikelser kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption inom sin egen verksamhet samt i produktens leverantörskedja.
- I slutet av presentationen finns ett antal bilagor som syftar till att guida och hjälpa leverantörer i sitt arbete med hållbara leveranskedjor. Ytterligare stöddokument och mallar finns att ta del av på vår hemsida: <https://byggvarubedomningen.se/bedomningar/hallbara-leveranskedjor/ansok-om-bedomning/kunskapsbank--stoddokument/#Chapter>.

Byggvarubedömningens sociala kriterier

Byggvarubedömningens sociala kriterier är ett långsiktigt arbete

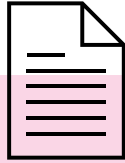
- Byggvarubedömningens sociala kriterier lanserades **2016** på uppdrag av våra medlemmar.
- Ett **långsiktigt arbete** för att utveckla branschen och säkerställa ansvarsfulla leverantörsled.
- Kriterierna utgår från **FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter***.
- Kriterierna inkluderar fyra grundläggande områden (se bilaga 1 för vidareutveckling):
 - Mänskliga rättigheter
 - Arbetsvillkor
 - Miljö
 - Anti-korruption
- Leverantörer förväntas bedriva ett **systematiskt arbete** i sin egen verksamhet samt i produktens leverantörskedja.

* Läs mer om principerna här:

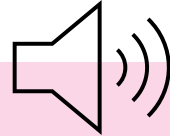
https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

Ett systematiskt arbete innefattar sex viktiga områden

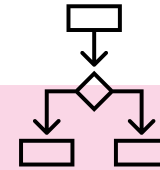
1. POLICYÅTAGANDE

Leverantören ska ha antagit en allmänt tillgänglig policy, beslutat av högsta ledningen, som innefattar ett åtagande att respektera de grundläggande områdena.

2. VIDAREFÖRMEDLING

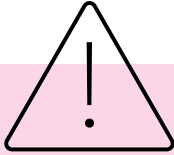
Leverantören ska ha antagit rutiner för att vidareförmedla åtagandet att respektera de grundläggande områdena i den egna verksamheten och i leverantörskedjan.

3. ANSVARSFÖRDELNING

Leverantören ska ha utsett ansvarig på ledningsnivå som ansvarar för efterlevnad av de grundläggande områdena.

Forts. ett systematiskt arbete innefattar sex viktiga områden

4. RISKANALYS

Leverantören ska ha en rutin för att regelbundet följa upp efterlevnad av de grundläggande områdena genom att genomföra riskanalyser, dvs. identifiera och prioritera aktuella och potentiella risker för avvikelser från de grundläggande områdena.

5. UPPFÖLJNING

Leverantören ska ha en rutin för att regelbundet följa upp efterlevnad av de grundläggande områdena.

6. AVVIKELSEHANTERING

Leverantören ska ha en rutin för att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra och begränsa avvikelser från de grundläggande områdena, samt för att vidta rättelse vid identifierade avvikelser.

1. Policyåtagande

Leverantören ska ha antagit en allmänt tillgänglig policy, beslutat av högsta ledningen, som innefattar ett åtagande att respektera de grundläggande områdena.

För att uppfylla kriterierna för policyåtagandet ska leverantören ha antagit en policy som:

- Minst omfattar de grundläggande villkoren (se bilaga 1).
- Är fastställd på högsta nivån i företaget.
- Är allmänt tillgänglig, till exempel på arbetsplatsen eller företagets webbplats.

2. Vidareförmedling av policyåtagandet

Leverantören ska ha antagit rutiner för att vidareförmedla åtagandet att respektera de grundläggande villkoren i den egna verksamheten och i leverantörskedjan.

För att uppfylla kriterierna för vidareförmedling av policyåtagandet ska leverantören:

- Delge åtagandet till anställda inom företaget.
- Skriftligen vidareförmedla åtagandet att respektera de grundläggande villkoren till de leverantörer den har kontraktsförhållanden med (1:a ledet).
- Redogöra för hur den säkerställer att de grundläggande villkoren vidareförmedlas från leverantörer som den har kontraktsförhållande med (1:a ledet), vidare i leverantörskedjan.

3. Ansvarsfördelning

Leverantören ska ha utsett ansvarig på ledningsnivå som ansvarar för efterlevnad av de grundläggande villkoren.

För att uppfylla kriterierna för ansvarsfördelning ska leverantören:

- Ha utsett en eller flera personer på ledningsnivå som är ytterst ansvariga för frågor som rör de grundläggande villkoren.
- Ha tydliggjort vad ansvaret innebär.

4. Riskanalys

Leverantören ska ha en rutin för att regelbundet följa upp efterlevnad av de grundläggande villkoren genom att genomföra riskanalyser, dvs. identifiera och prioritera aktuella och potentiella risker för avvikelser från de grundläggande villkoren.

För att uppfylla kriterierna för riskanalys ska leverantören:

- Redogöra för de identifierade riskerna.
- Kartlägga sina leverantörskedjor med särskild hänsyn till högriskverksamheter.
- Redogöra för hur den identifierar aktuella och potentiella risker i leverantörskedjan avseende de grundläggande villkoren.
- Redogöra för hur den prioriterar sina risker utifrån allvarlighetsgrad.

5. Uppföljning av efterlevnad

Leverantören ska ha en rutin för att regelbundet följa upp efterlevnad av de grundläggande villkoren.

För att uppfylla kriterierna för uppföljning av efterlevnad ska leverantören:

- Redogöra för vilka aktiviteter som har vidtagits för att kontrollera att de grundläggande villkoren efterlevs i den egna verksamheten och i produktens leverantörskedja.
- Redogöra för hur systematisk uppföljning av att de grundläggande villkoren efterlevs i den egna verksamheten och i produktens leverantörskedja.

6. Hantering av avvikelser

Leverantören ska ha en rutin för att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra och begränsa avvikelser från de grundläggande villkoren, samt för att vidta rättelse vid identifierade avvikelser.

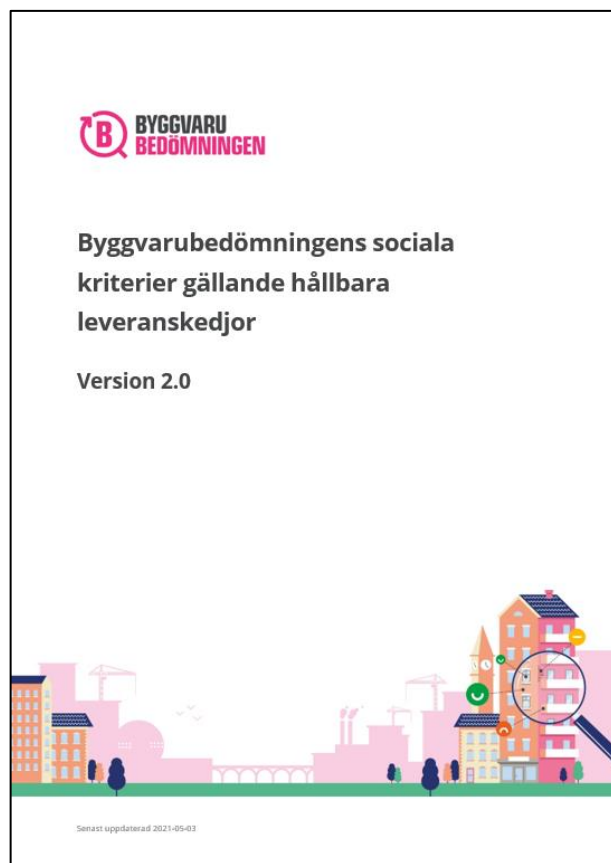
För att uppfylla kriterierna för hantering av avvikelser ska leverantören:

- Redogöra för om några avvikelser avseende de grundläggande villkorens efterlevnad har inträffat de senaste tre åren, och i så fall redogöra för hur dessa avvikelser har hanteras.
- Redogöra för hur systematisk avvikelshantering sker i den egna verksamheten och i leverantörskedjan med hänsyn till avvikelstens art och allvarlighetsgrad.

Hur går det till rent
praktiskt?

Två viktiga dokument inför bedömning

Kriteriedokumentet - beskriver kriterierna och systematiskt arbete

Självskattningsenkäten - leverantören beskriver sitt systematiska arbete

Vid bedömning – vad bedöms och hur?

V
A
D

Att leverantören har processer och rutiner på plats för att hantera risker och avvikelser kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption inom sin egen verksamhet samt i produktens leverantörskedja. Bedöms utifrån kriterierna i kriteriedokumentet.

H
U
R

Byggvarubedömningen går igenom:

- Ifylld självskattningsenkät
- Policy/uppförandekod
- Dokumentation över rutin för riskanalys
- Dokumentation över kartläggning av leveranskedja
- Dokumentation över uppföljning

Från intresserad av de sociala kriterierna till bedömning

- 1 Leverantör ansöker om bedömning på självskattningsenkät hållbara leveranskedjor via mail**
Byggvarubedömningen återkopplar till företag med information om att inkomma/komplettera med dokumentation för att verifiera svar.
- 2 Byggvarubedömningen utför bedömning av leverantörens systematiska arbete baserat på inkomna svar och verifierande dokumentation utifrån kriteriedokumentet**
Återkoppling till leverantör med resultat av bedömning inom en månad:
 - Accepteras eller rekommenderas → steg 5
 - Behov av kompletteringar (åtgärdsplan) → steg 3-4
- 3 Leverantör inkommer med beskrivningar av vidtagna åtgärder i åtgärdsplan samt relevant verifierande dokumentation**
I åtgärdsplanen framgår inom vilket tidsram leverantören ska återkomma till Byggvarubedömningen (ex. 1, 3 eller 6 månader).
- 4 Byggvarubedömningen gör förnyad bedömning utifrån inkomna beskrivningar och dokumentation**
Återkoppling till leverantör med resultat av bedömning inom en månad.
- 5 Byggvarubedömningen publicerar bedömning i webbtjänsten för stickprovsprodukt**
Kontroll/verifiering kommer att ske vart femte år.
- 6 Leverantörer som uppnår Accepteras eller Rekommenderas har möjlighet att ansöka om fler produkter till sin bedömning**
Kontakta social@byggvarubedomningen.se för att ansöka om fler produkter.

Bilagor

Bilaga 1 – De grundläggande villkoren

Bilaga 2 – Riskanalys, exempel på frågor att ställa och analysera

Bilaga 3 – Förslag på externa källor för att identifiera risker

Bilaga 1 – De grundläggande områdena

Produkter ska vara framställda under förhållanden som är förenliga med:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna,
- FN:s barnkonvention, artikel 32,
- ILO:s åtta kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering samt föreningsfrihet och organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182),
- den arbetsrättslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs, inklusive bestämmelser om lön, arbetstid, ledighet och arbetsmiljö,
- den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs samt
- FN:s konvention mot korruption

Bilaga 2 – Riskanalys, exempel på frågor att ställa och analysera

Land	Typ av produkt	Affärsmodell/inköpsmodell
<ul style="list-style-type: none">• I vilka länder sker råvaruutvinning/ tillverkning av den specifika produkten?• Vilka risker kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö samt korruption är förknippade med landet/länderna (se nästa sida för exempel på externa källor)?• Hur är det politiska läget i landet/länderna och hur efterlevs lagstiftningarna?	<ul style="list-style-type: none">• Vilka ingår i framställande av produkten (ex. anställda vid råvaruutvinning/produktion, säkerhetsvakter, transportörer etc.)?• Krävs kemikalier/farliga ämnen, maskiner, stor mängd vatten eller naturresurser för att utvinna råvaran/tillverka produkten? Förekommer buller?• Krävs intensivt arbete, manuellt arbete eller okvalificerat arbete för att framställa produkten?• Är branschen säsongsbetonad/ finns det risk för övertid/migrantarbetare?	<p>Bolagets affärsmodell/inköpsmodell kan påverka er möjlighet att identifiera risker.</p> <ul style="list-style-type: none">• Sker inköp via agenter?• Byts leverantörsbasen ut ofta?• Hanteras många produktgrupper?

Bilaga 3 – Förslag på externa källor för att identifiera risker

Namn	Beskrivning	Länk
amfori BSCI Country Risk Classification	Visar landrisk utifrån sex dimensioner identifierade av Världsbanken; rösträtt och yttrandefrihet, politisk stabilitet och frånvaro av våld, regeringen effektivitet, lagstiftningens kvalitet, rättssäkerhet, kontroll av korruption. Om landet definieras som ett riskland kan det ge en indikation om att man bör vara observant samt ha en plan för hur man hanterar de risker som finns i landet.	https://www.amfori.org/sites/default/files/amfori-2020-02-06-country-risk-classification-2020.pdf
amfori BSCI Countries Indicators	Visar risker som kan finnas i det specifika landet kopplat till socialt, miljö samt handel.	http://duediligence.amfori.org/countryDueDiligence
Byggvarubedömningen	Byggvarubedömningen har tagit fram två riskrapporter som sammanställer risker associerade med natursten och produkter som innehåller mycket stål.	https://byggvarubedomning.en.se/bedomningar/hallbara-leveranskedjor/sociala-kriterier/#Chapter
Freedom House	Rankar länder eller territorier efter deras politiska rättigheter och medborgerlig frihet.	https://freedomhouse.org/explore-the-map?type=fiw&year=2020

Forts. bilaga 3 – Förslag på externa källor för att identifiera risker

Namn	Beskrivning	Länk
MVO Nederland CSR Risk Check	Visualiseras vilka risker som finns i världens länder kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga villkor, miljö samt rättvisa affärsmetoder.	https://www.mvorisicochecker.nl/en/worldmap
Swedwatch - Riskanalys av byggmaterial och byggprodukter	Swedwatch har på uppdrag av Oslo kommun genomfört riskanalys utifrån mänskliga rättigheter och arbetsvillkor på byggvaror och byggmaterial. Riskanalyserna syftar till att ge en överblick över vilka produktkategorier där det finns störst risk för negativ påverkan.	https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/13223000-1496218921/Tjenester%20og%20tilbud/Politikk%20og%20administrasjon/Anskaffelser/Risikoanalyser%20p%C3%A5%20byggmaterialer%20og%20produkter%2C%20for%20Oslo%20kommune%202017.pdf
The Global Slavery Index	Land för land uppskattning över antalet personer som lever i slaveri idag.	https://www.globallslaveryindex.org/2018/data/maps/#prevalence

Forts. bilaga 3 – Förslag på externa källor för att identifiera risker

Namn	Beskrivning	Länk
The ITUC Global Rights Index	Visualiserar vilka länder som är de värsta länderna för arbetstagare när det kommer till deras arbetsrättsliga rättigheter.	https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/ituc_globalrightsindex_2020_infographics_en.pdf
Trafficking in Persons Report	Rangordnar regeringar baserat på deras uppfattade ansträngning att erkänna och bekänna människohandel.	https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/06/2020-TIP-Report-Complete-062420-FINAL.pdf
Transparency International Corruption Perception Index	Rankar länder efter deras upplevda nivåer av korruption.	https://www.transparency.org/en/cpi/2020/index/nzl
UD:s rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i världen	UD:s rapporter innehåller mycket matnyttig information om situationen i respektive land och ger bra input för att bedöma risk-nivån för landet.	https://www.gov.se/regeringens-politik/demokrati-och-manskliga-rattigheter/rapporter-om-manskliga-rattigheter-i-varlden/

Forts. bilaga 3 – Förslag på externa källor för att identifiera risker

Namn	Beskrivning	Länk
Unicef Children's Rights in the Workplace	Mäter i vilken utsträckning stater reglerar barnarbete i ett urval av länder.	https://unicef-childrens-rights-atlas.herokuapp.com/country-data/workplace/
United State Department of Labor	Specifik information om barnarbete i respektive land samt information om vilka produkter det kan finnas risk för barnarbete.	https://www.dol.gov/agencies/ilab/resources/reports/child-labor/findings

Vi gör det enklare att
bygga hållbart.